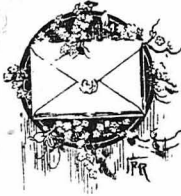

ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΡΜΑΤΩΑΙΣΜΟ

Ο ΜΗΤΡΟΜΑΡΑΣ

Τό ζύβνημα τής 'Αθηναϊκής νεολαίας. 'Ο Μητρομαράς σηκώνει τήν 'Επαναστατική σημαία στή Σαλαμίνα. 'Η 'Αθήνα τοῦ 1770. Τό μαρτύριο τοῦ Μιχαήλ Μπακνακᾶ: «Χτύπα, Δήμιε!...» Τά κατερθώματα τοῦ Μητρομαρά. 'Ενας φιλαθηναῖος Μουφτής. Οἱ μάρτυρες ρίχνονται στά τσεγγέλια. 'Ο ἐπι- κός θάνατος τοῦ Μητρομαρά.

Στήν ἱστορία τής Τσερκοκρατουμένης 'Ελλάδος, τό ἔτος 1770 ξεχωρίζει γιά τά δραματικά του γεγονότα.

'Η 'Αθηναϊκή νεολαία εἶχε ἠλεκτροσθῆ ἀπό ἱερό καί ἀσυγκράτητο ἔνθουσιασμό. Ἐνόμιζε διὰ εἶχε ρθῆ πᾶς ὁ καιρός πού ἡ Ρωσία θά βοηθοῦσε στήν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἑλλήνων, διὰ ἡ παλιές προφητείες θά ἐπαληθεύουν καί τό *φανθὸ γένος* θά ἐθροιάμβουε συντριβοντας τήν ἀπίστη Τουρκία... Οὐράνια σημεῖα προανήγγελλον τό μεγάλο τοῦτο γεγονός τής Χριστιανοσύνης. Πολλοί ἐβεβίωσαν διὰ εἶδαν μέ τὰ μάτια τους τό στερέωμα *κ* ἔβλῆσαν ἀπό τόν περιτόθητο γαδ τής 'Αγιά-Σοφιάς ἕνα μεγάλο φαινέδ Σταυροῦ, πού ἀχτινοβολοῦσε ὅλος. 'Όταν μάλιστα οἱ Ρῶσοι ἐκίνησαν σέ διάφορες μάχες τοῦς Τούρκους, καί μάλιστα μετὰ τή φοβερῆ ἐκδήσιν τοῦ Τουρκικοῦ Στόλου στόν Τσερμέ τής Μικρασίας, οἱ Ἕλληνες δέ μπερσοῦσαν νά κρῖνον τήν χαρὰ τους, καί οἱ Ὀθωμανοὶ τήν ἀπογοητεσί τους καί τό φόβο τους.

Τότε φάνηκε στήν Ἀτυκή γενναῖος καί ὀρηκτικός, ὁ ἀρματολὸς Μητρομαράς. Στερεολαδίτης τήν καταγωγή, εἶχε πάσει γυναικα Μενιδιάσισα. Ἦταν πηλός, μελαφρός, γιγαντιόκομος ἄντρας. Ἐδινε μεγάλη προσοχή στήν ἐμφάνισίν του, καί ἡ φορεσί του ἦταν ἡ τέλεια ἀρματολική, μέ φουστρινέλλα, μεϊντάνι, ταπαρία. Τό στήθος του ἐκοσμοῦσε τό *κουστέκι*, θηλυκομένο στίς τέσσερες ἄκρες τοῦ στήθους μέ τριγωνικά θηλυκοτάρια φέροντα τό δικέφαλο ἄητό. Τό *κουστέκι* του, στό κεντρο τοῦ στήθους εἶχε κρομασμένη μέ ἀλυσίδες μᾶ ἀσημένια πλάκα μέ τόν 'Αη-Γιώργη. Στήν ἀσπετή πλενρία του κρομαῖναν τό χαϊκαλί, μέ διπλές ἀργυρές ἀλυσίδες, μέ τήν εἰκόνα τής Παναγίας ἀξέξω, καί μέσα τό τίμιο ἔξילו. Τῆ μέση του ἔξωνε σελάχι χρυσοσκέπτητο πίσω ἀπό τό λουρί τοῦ σελαχι-ῦ ἦταν δυὸ παλάσκας μέ τήν παρῶσται τής ἐνοπλῆς Ἀθηνᾶς ἐπάνω. Μέσα στό σελάχι εἶχε τίς κιστόλες του καί τῆ χαντζάρα του, ἀσημοτόλιστα καί σμαλτωμένα. Καί ὑπὸστερά, ἀπό μεταδρόμιο τελαμῶνα, κρομαῖναν ὅσας φημισμένο ἦταν καί τό ντελιάνι τοῦ Μητρομαρά, τό ἀλάθειτο ντουφέκι του.

'Ο ἀτρόμητος ἀρματολὸς γήγορα ἐσχημάτισε ἕνα μικρὸ περικαικό στόλο, ἐστρατολόγησε τοῦς ζωηροτέρους Ἀθηναίους, κατέλαβε τήν Σαλαμίνα (τὴν Κούλουρη, ὅσας λεγότανε ἀπὸ τό λαο) καί σήκωσε ἐπάνω τής τῆ Ρωσικῆ σημαία. Συγχρόνως συνβῆσαν ἄλλα γεγονότα:

'Ο πρῶν Πατριάρχης Σεραφεὶμ, πού οἱ Τούρκοι τὸν εἶχαν ἐξορίσει στό Ἅγιον Ὄρος, κατάρθωσε νά δραπέτευσθαι νά καταφύγῃ σ' ἕνα πολεμικὸ τοῦ Ρωσικοῦ στόλου στό Αἴγαιο. Ἄτ' εἶχε ὁ Πατριάρχης ἔβγαζε προκηρῶντες *επερὸς τοῦς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας*. Μιὰ ἀπὸ τίς προκηρῶντες αὐτές κατέσχε ὁ Μητροπολίτης Ἐπίσκοπος Γεδεών καί μέ πεζοδρόμο τὴν ἔστειλε στήν Κωνσταντινούπολι, στόν Πατριάρχη. Αὐτός, πού ἤξερε διὰ φοβερῆ σφαγῆ κέρριμενε ὅλους τοῦς ραγιάδες, γιά νά μαλακώσῃ τήν ὄρη τῶ Σουλτανοῦ, ἐπῆγε στό Παλάτι, ἔδειξε τήν προκηρῶν τοῦ Σεραφεὶμ καί εἶπε διὰ τόν κεραυνοβολήσῃ μέ φορ-τὸ ἀφορμό.

Στό μεταξύ τό πατριωτικὸ αἶσθημα τῶν Ἀθηναίων εἶχε πάσει φοσιὰ. Ὅσοι μπορούσαν νά κρητισῶν ἄρματα, κατέβησαν πρὸς τήν θάλασσα, στό στρατόπεδο τοῦ Μητρομαρά, ντόκοι Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ καί πολλοὶ χωρικοί. Τό ἔνδοξο νησί ἀντηχοῦσε ἀπὸ κρότο πολεμικῶν ὀργάνων.

'Απὸ τῆ Σαλαμίνα οἱ ἐπαναστάται ἔκαναν συχνές ἐπιδρομές ἐναντίον τῶν Ὀθωμανῶν τής Ἀτυκῆς καί τῶν Μεγάρων, καί ἦταν ἐνθουσιασμοι, γιὰτι ἐνόμιζαν διὰ μέ τὰ κατορθώματα τοῦς αὐτὰ ἐξησφάλισαν πειὰ τήν Ἑλληνική Ἐλευθερία!... Οἱ γεροντώτεροι ὅμως Ἀθηναῖοι, πού εἶχαν πολλὰ διδαχθεῖ, γιὰτι καί πολλὰ εἶχαν πάθει, δέν ἄφηναν τόν ἑαυτοῦ τους νά παρασθρῶν ἀπὸ τό νεανικὸ ἐνθουσιασμό. Οἱ πρόκριτοι μάλιστα ἐκοίταζαν στό βάθος τῶν πραγμάτων καί προέβλεπαν διὰ ἡ παρουσία τοῦ Μητρομαρά στό γειτονικὸ νησί, θά φέρῃ στήν πόλι τῶν Ἀθηναίων κολλές καί μεγάλες συμφορές. Οἱ Ἀθηναῖοι πρόκριτοι δέν εἶχαν καμιά πεποιθση στίς Ρωσικῆς ὑποσχέσεις, γιὰτι θυμνῶντοσαν τό φοβερὸ πάθημα τῶν Πελοποννησίων, τοῦς ὁποῖους ἀφοῦ ἐπαναστάτησε ἡ Ρωσικὴ πολιτικὴ, τοῦς ἐγκατέλειπε ὕστερα στό μαχαίρι τῶν Ἀλβανῶν. Ἦ σφαγῆ τής Ἰουλιτισῆς ἦταν νωπὴ ἀκόμη.

Γιά ὅλα αὐτὰ οἱ φρονιμώτεροι Ἀθηναῖοι ἐφρόντιζαν νά μὴ ἔχουν καμιά ἐπικωνονία μέ τό Μητρομαρά, καί φανερά ἀπεδοκίμασαν τοῦς ἐπαναστάτες τής Κούλουρης. Ἐλεγαν μεταξύ τοῦς διὰ δέν ἤθελε ἀκόμη ὁ καιρός τής ἐπαναστάσεως τοῦ Γένους. Μερικοὶ ὅμως, ἐπειδὴ φοβόνταν διὰ δέν ἦταν καθόλου ἀσφαλεῖς στάς Ἀθήνας,

ἔκαναν τό ἀντίθετο ἀπὸ τοῦς ἄλλους. Ἐπῆσαν τίς οἰκογένειές τοῦς καί κατέφυγαν στή Σαλαμίνα, γιά νά σωθοῦν ἀπὸ τήν Τουρκικὴν ὄρη. Μὲ τήν μερίδα τῶν πού συντηρητικῶν (τοῦς ὁποῖους ἡ Ἀθηναϊκὴ νεολαία ἀνόμαζε *Τουρκολάτρες*) ἦταν κ' ἕνας λογος τής ἐποχῆς, ὁ Μπενιζέλος, ὁ ὁποῖος ἐξωργισμένος γιά τήν ἀνταρσία τοῦ Μητρομαρά, πού ἔβαζε σέ κινδύνο τοῦς συμπαλιές του, γράφει στό ἡμερολόγιό του:

«Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1771, διὰ τήν κακὴν τύχην τής Ἀθηνᾶς, ἦλθεν ὁ Μητρομαράς μέ σημαίαν Μοσχόβικην καί ἐνυρίευσε τὸ νησί, δηλαδὴ τήν Κούλουρη κοινῶς. Συνέδραμον ἀπὸ τὸ περίε χωριὰ τής Ἀθηνᾶς καί ἀπὸ ἄλλα μέρη κλέπται καί καιοποιοὶ ἄνθρωποι, ἐπῆσαν καί οὐκ ὀλίγοι Ἀθηναῖοι, καί ἐντὸς ὀλίγου ἡ Σαλαμίς ἔγενε ἡσυχασχίον ὑπὸ κάτω εἰς τό ὄνομα τής Μοσχόβιας. Αὐτὸ τὸ συμβεβηκόσ ἐπροξένησε μεγάλην ταραχὴν καί φθορὰν εἰς τήν Ἀθηνᾶν, καί ὅσοι τῶν Ἀθηναίων διὰ φόβου τοῦς ἐπῆγαν εἰς Κούλουρην, ἐδοκίμασαν μεγάλας ζήμιας.»

Ἐν τούτοις οἱ Τούρκοι δέν ἔπαιναν νά θεσποῦν ἐλευθύνους τής ἀνταρσίας τῶν Μητρομαρά καί τοῦς ἄλλους ἀρματολούς, τοῦς ὁποῖους ἀνόματαν *λεμπήσδες*.

Μιὰ μέρα οἱ ἀρματολοὶ στήσανε καρτέρι, κοντὰ στάς Ἀθήνας, ἔπαιναν τόν Ὀθωμανὸν ἐισπρατάρκα πού ἔφερνε στό Βοσπόρο τῶν Ἀθηνῶν (δηλ. τὸ Διοικητῆ) τοῦς φοροῦς πού εἶχε ἐισράει ἀπὸ τό χωριὰ κ' ἐπληγῶσαν τὸ στρατιωτικὸ συνοδο τοῦ.

Τότε πειὰ οἱ Τούρκοι φρόντισαν. Ἐγύριζαν τὰ καφφενεῖα—πὸ ἦταν ἐκεῖ κοντὰ στό Μοναστηράκι—καί φοβερίζαν νά περσοῦν ἀπὸ τό λεζίδι ὅλους τοῦς χριστιανούς. Ὁ φανατισμός τοῦς ἦταν μεγάλος καί σίγουρα θά πραγματοποιοῦσαν τίς ἀπειλές τοῦς, ἀν δέν μεσολοβοῦσε, ἀπὸ μηχανῆς θεοῦ, ὁ Μουφτής. Αὐτός, πού εἶχε γεννηθεῖ καί γεράσει στίς Ἀθήνας, συμπαθῶνσε τοῦς χριστιανούς, καί κατωθῶνσε νὰ πάρῃ μέ τό μέρος τοῦς καί τό Βοσπόρο Χουσεῖν Ἀγὰ Μλοστταντζή, ὁ ὁποῖος στήν περίπτωσι αὐτῆ δείχτηκε φρόνιμος καί φιλανθρωπός.

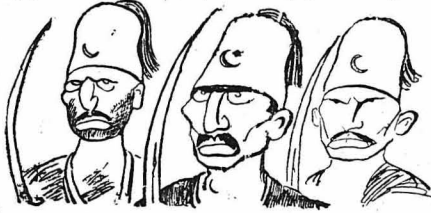
Ἐκεῖ λοιπόν πού εἶχαν μαζευθεῖ στήν πλατεῖα οἱ Τούρκοι καί φώναζαν μέ ἔξαψη νὰ σφάζουν τοῦς χριστιανούς, τρέχει ὁ Βοσπόρος, ἀνβαίνει σ' ἕνα σαμ-ῖ, καί ἀγροῖνε λέγοντας: πολλὰ ἔχη τῶν γορσιανῶν καί φρονίζοντας δυνατὰ: Ἐγὼ δέν ἤρθα Βοσπόρος τῶν λεμπήσων τής Κούλουρης, ἀλλὰ τῶν ραγιαῶν τής Ἀθηνᾶς πού ἔμειναν πιστοὶ στό Σουλᾶνο! Στό μεταξύ, οἱ τσερκοκρατημένοι πρόκριτοι στέλν τιν ἄνθρωπο στό Μητρομαρά καί τόν ἰκετεύουν—γιὰ τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ—νὰ τοῦ σπλαχνοσθῇ καί γιὰ σὶ κα χρήματα πού εἶχε πάσει ἀπὸ τῶν Τούρκων ἐισπρατάρκα. Ὁ ἄρχηγός τής Ἐπαναστάσεως τοῦς ἀπιθῆκε, ἔστειλε πίσω τό κεμῆρ, κ' εἶσι τὴν ἡμέρα ἐκείνην πέρασε ὁ κινδύνος.

Μετὰ δύο μέρες ὅμως, νέα φουρτιόνα ἔξασπσε στό κεφάλι τῶν δυστυχημένων ραγιαῶν. Γιὰτι ἡ ἀναρχία κρητισχοῦσε στή Διοικητῆ καί στό στρατό. Ὁ Σερσάκης στέλλει ἀπὸ τ' Ἀνάλλι φουρταροχὸ τῶν Ἀθηνῶν ἕνα ταγματάρχ ὀνόματι Ἰσλάμη. Ὁ Πασσὰς τής Χαλκίδος σ' ἐλνει ἄλλο φουρταροχ, διὰ τοῦ τῶν Ἰμπραήμ Γκούρα μέ 100 Ἀλβανούς, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐντολή νά διώξῃ τόν Ἰσλάμη καί νά κρατήσῃ αὐτός τήν φουρταρχία!

'Ἄλλ' ὁ Ἰσλάμη, ἐγκαίρως εἰδοποιημένος, ταμπουρῶνεται στή Μονὴ Ἀσωμάτων τοῦ Πετραχῆ καί ἀποκροῖνε μέ φονικὰ πυρὰ τοῦς Ἀρβανίτες. Στό μεταξύ, μέσα στήν πόλι, ἔτρεμο τό φυλλοκάρδι τῶν χριστιανῶν. Γιὰτι φοβόντανε μήπως οἱ δυὸ ὄντιμοι φουρταροχοὶ συμφιλωθοῦν, κ' ἔπειτα κατεβοῦν ἐνομένοι νο... λελητῆσσουν τὰς Ἀθήνας! Ἐντύχως οἱ φόβοι τοῦς δέ ἐπραγματοποιήθηκαν, τοῦλαχρῶν σέ τέτοιο βαθμ, γιὰτι ὁ Ἰσλάμη κατερόπισσε τόν Ἰμπραήμ Γκούρα καί τόν κινηγιῶσε μακριὰ. Ἐπειτα ἄλλος ἤθεσε στήν πόλι καί πῆρε ἀπὸ τοῦς χριστιανούς χρήματα.

Κατὰ τό Μῆν τοῦ 1771 ἔφτανε στάς Ἀθήνας μέ ἐπίσημο Σουλτανικὸ διορισμὸ ὁ Μεχμέτ Πασσὰς, φέροντας καί φρονηρὰ ἀπὸ 400 Ἀλβανούς. Νέα μαρτύρια ἄρχισαν τότε γιά τοῦς Ἀθηναῖους. Ἐπαινε τοῦς προσετώτες καί μέ τήν πρόφασι διὰ ἦταν συνηνομένοι μέ τό Μητρομαρά καί τόν τροφοδοτοῦσαν, τοῦς ἔρριχνε στά μουντρούμα καί τοῦς ἐβραβάνιζε γιά νὰ τοῦς πάρῃ χρήματα.

Στό μαρτυρολόγιό τῶν Ἀθηναίων ἀναφέρεται καί τ' ὄνομα τοῦ Μιχαήλ Μπακνακᾶ. Σπαραχικὴ ἡ ἱστορία τοῦ: Ὁ Μπακνακᾶς ἦταν ἕνας φτωχὸς νέος, ἀφοσιωμένος στά θεολογικά, κρητυκτοτας συχνὰ στίς ἐκ-

...ησες τις Εθαγγελικές αλήθειες, με την απλή λαϊκή γλώσσα. Ο ...φροναρχος τόν πάλαι κι' αυτόν με την κατηγορία προ...σίας. (Ο Μπακνακάς δεν είχε χριμάτα να εξαγοράσει τη ζωή ...και ο Πισσάς τόν καταδικάζει σε θάνατο.

Ένα πρωί λοιπόν τόν έπληξαν οι Τούρκοι και, δεμένος οπι...άγκωνα, τόν έπληγαν στην πλατεία του Θρησίου να τόν απο...φιλίσουν. Πλάγι του έρχοντο ο Δήμιος και άκολουθούσε άλα...οντας ο 'Οθωμανικός όχλος. Ο Μπακνακάς βράδιζε στο μαρ...τον σαν άρχαίο χριστιανός. Στο όθροο ο Δήμιος και οι παρα...λουθούντες Τούρκοι τού έπροτειναν ν' άρνησθί τη Χριστό, για ...σώση τη ζωή του, πλην έκείνος άπάντησε :

— Χριστιανός γεννήθηκα και Χριστιανός θά πεθάνω !
Μερικοί ραγιαδες, που τούς συναντούσε, ζάφωσαν περίτρομοι.
Και ο μάργυς, με σταθερή φωνή, τούς έλεγε :

— Συχωράτε, αδέρφια Χριστιανοί ! Πηγαίνα στο θάνατο !..
Έφτασαν στον τοπο της έκτελέσεως. Ο Δήμιος έρρε το ...Μπακνακά στα γόνατα, τόν ανάγκασε να σκύψη το κεφάλι και ...να τ-υ λυγισθ το θάρρος, τόν έχτύπησε με το πλατυ μέρος ...της μαχαιρίας στο στήθος. 'Αλλ' ο νέος έμεινε άφωβος και φώναξε :

— Χτίκα λοιπόν δυνατώτερα, Δήμιε, για ν' άνερωθ στη δόξα ...του Θεού !
Ομοιωμένος ο Μπόγας σήκωσε το σπαθί και τόν άπεκεράλισε.
Αυτό συνέβη στις 9 'Ιουλίου 1771. Κ' ένας ραγιας, θέλοντας να ...ηλώσει τη θλίψη του, έχάραιζε τώ γεροντός και τη χρονολογία ...και κόλωνά του Θρησίου, όπου σφάζεται άκόρη.

Σάν να μίν άρχόσε τόση τυραννία ο Πισσάς της Χαλκίδος...

...για να πουλήση έκδόουλεση στο Σουλτάνο, ή για ...έκμηθη τούς 'Αθηναίους που δεν τού είχαν χ'ο...παι τη φιλοχρηματία του, τούς κατήγγειλε στην 'Υ...ηλή Πύλη, ότι ταχα ήταν συννενημένοι με τούς ...όσους και τροφοδοτούσαν κρυφα το Μητρομάρα. 'Η ...ολη βγίξει άμέσως διαταγή και στέλνει τόν αίμο...ρο Γκατάλ 'Αγά με 500 *σαριουλίδες* για να πε...ρίση άπο μισαίρι όλους τούς 'Αθηναίους. 'Αλλ' ο 'Ι...καήλ, που είχε νοικιάσει τούς φρόνους τών 'Αθηνών, ...αλλογίστηκε με φορη τη ζημία που θά πάθαινε α...της, και κατώρθωσε να βγάλη δεύτερη Σουλτανική δια...τήλη που να καταργή τήν πρώτη. Μολις τή έλαβε ο ...σιαήλ, τήν έδωσε σ' έναν άνθρωπό του να τρέξη να ...ρηφάσθη το στρατεύμα τών σφαγέων που βιαζιζε ...ρος τας 'Αθήνας. Ο άπεσταλμένος άπάντησε τόν ...Γκατάλ 'Αγά στο Μενιδί και τού έπέδωσε τη διατα...γή. Με λύπη του ο Γκατάλ άναγκάστηκε να παραι...τηθί άπο τά άμφοδρα σχέδια του, άλλα μί θέλοντας ...και να φηγή με τά χέρια άδειανά, μήτρε στας 'Αθί...νας, έπιασε τούς νοικοκυραίους και τούς έπήρε 80 χιλιά...δες γροσια. 'Ιθλαε όμωσ να πηλ και χριστιανικό αίμα ο Γκατάλ
'Αγάς. Έπιασε λοιπόν ένα γέρο ψαρά και τού γικό του έ...καριότρησε, με τήν πρόφασι ότι τροφοδοτούσαν τούς άρματολούς ...της Κούλουρης.

Τ' άκόλουθο έτος ήρθε νέος Βοεβόδας τών 'Αθηνών, ο Χα...τζή Χαλήλ 'Αγάς «εργός θρηώδίας και φιλαργυρίας» λέει ο Ιστο...ρικός. Αυτός άπεθανάσε τ' όνομα του με ένα πρωτοφανή βα...νομιστήρα. 'Ηταν κάποι τρομαρά σπεγγέλια, μπηγιμένα σ' ένα γερ...τό τοιχο. Άνέβαζαν λοιπόν οι Τούρκοι γυμνούς τούς καταδικούς ...στη όρχη του τοιχου κ' άπο κει τούς γκαρβίαν έπάνω στα σου...βιερά σπεγγέλια, που καταβέσχιζαν τις σάρκες τους. 'Αθηνάιος ...χρονολογός της εποχής, ο Καλεφρονάς σημειώνει :

«1772 Μαρτίου 15 ήλθε ο Χατζή Χαλήλ 'Αγάς και έκαμε ...πολύ ζουλούμι (τυραννία) εις τόν τόπον μας και σύστησε και τά ...γκητζέλια (τά άγκιστρα)».

Άνατριχιάσει αλήθεια, κανεις διαβάζοντας τις φοιχτές αυτιες ...σελίδες της 'Αθηναϊκής Ιστορίας. «Αίμα, παντού αίμα !» φωνάζει ...άλλος Ιστορικός.

Κατά το έτος τουτο καταστράφη και το άρματολικί του Μη...τρομάρα. 'Η μάχη στάθηκε φοινική. Οι Τούρκοι ήταν τριπλάσιοι ...των 'Ελλήνων. Ο Μητρομάρας πολέμησε σαν έπικός ήρωας, και τέ...λος έπεσε νεκρός με το γιαγατάγι τόν χέρι. Άπό τά καλληγραμ...του άλλοι σκοτώθηκαν και άλλοι σφορηίστηκαν έδω και κει. Με...ρικοί, μαζί με τη χήρα του 'Αρχηγού τους, κατέφυγαν στο νησιάκι
'Αγκίστρι, που εινε κοντά στην Άγινα. Άλλά και κει τούς άνα...κάλυψαν οι Τούρκοι, τούς έφεραν όλυσοδεμένους στο Χαλήλ 'Α...γά, ο όποιος τούς έρωξε στα τσεγγέλια και τούς άφησε κει να ...σπαρταροϋν, ως που ξεψύχησαν έπειτα άπο αρχιάδη άγανία.

Τις γυναικίεσ τούς ο Χαλήλ τις έπούλησε ...στα χαρέμια, έντός της Μητρομαραϊνας που ...εξαγοράστηκε άπο τούς Μενιδιάτες συγγενεις ...της, με γενναίο ποσό.

Τέτοιο οικότρο τέλος έλαβε ή ήρωική, άλλα ...κακά σχεδιασμένη έπαναστασις του Μητρομά...ρα, που θυσιάστηκε κ' αυτός άπο τή Ρωσ...σική πολιτική.

ΦΙΛΑΗΝ - ΜΙΓΑΗΝ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΚΟΛΑΚΩΝ

'Ερώτησαν κάποτε το σοφό Βία, ποιά, κατά τή γνώμη, του ήσαν ...τά πιο επικίνδυνα ζώα.

— Άπό τάγια ο τύραννος, άπήνητησε ο Βίας. Και άπό τά ...ήμερα, ο κόλαξ !

'Ο όδηοκοντούτης ζωγράφος 'Ατρώ, όταν έτοιμάσε το πορ...τραίτο που τού είχε παραγγείλει ο καρδινάλιος Ρισελιέ, θέλοντας ...να κολακεύση τόν πανίσχυρο κληρικό, κατέφυγε στο έξής πρωτό...τυό τεύγμασ :

'Εντύθηκε σαν τόν άρχαίο Διογένη, και κρατώντας στο χέρι ...ένα μπαστούνι κ' ένα φανάρι, μολονότι ήταν... μεσημέρι, τού έ...πήγε το πορτραίτο και τού ειπε :

— Εινε πάνω άπο τρείς χιλιάδες χρόνια όπου ματαίως προ...σπαθώ ναφω έταν τέλειο άνθρωπο. Τέλος όμωσ τόν βρήκα, και ...λαμβάνω το θάρρος να παρουσιάσω τό πορτραίτο του στην 'Υμε...τέραν 'Αγιότητα !..

'Ερώτησαν κάποτε τόν ύπερηθέσ όντος νεαροπό πρίγκηπος, ο ό...ποιός μόλις είχε περατώσει τις σπουδές του, τι είχε μαθει κα...λύτερα ο κύριός του.

— 'Ιππασία ! άπήνητησε ο ύπερηθέσ. Και τοτο, γιατί μόνο... ...τόλογά του δεν τόν έκολάκευαν ποτέ !..

Νά και ένα άλλο ανέκδοτο λεπτής κολακείας :
Κατά τήν έπιτείο κάποιος στρατιωτικός του νί...κης, ο βασιλεύς Λουδοβίκος 14ος έδεδθη πρωί...πρωί τήν έπισκεψη τού νεαρού δούκωσ της Μαινής, ο ό...ποιός τού ειπε με παράπονο :

— Μεγαλειότατε, δεν θά κατορθώσω ποτέ να ...μάθω τίποτα... 'Ο καθηγητής μου, σε κάθε έπιτείο ...νίκης σου, μου δίνει άδεια και δέν μου κάνει μάθη...μα. Κι' έτσι, καταντίνα με μή κάνω μάθημα κάθε ...μέρα σεδόν !..

Οι κόλακες που περιστοιχίζαν τόν καρδινάλιο Μα...ζαρίνο ένδοξο ζώσο, δεν έννοουσαν να τόν άφι...σουν ήσυχο ούτε και κατά τόν θάνατό του. 'Όταν ...κατελήφθη άπο τήν έπιθανάτιό άγανία, έθεώρησαν ...καλό να τού ποθν, για να τόν κολακεύσουν, ότι ...είχαν εμφανισθί στο σταρέωμα ένας τεράστιος κο...μήτης. 'Ο εύφωης Μαζαρίνος μόλις το άκουσε αυτό ...επαρομολόσε, και είχε τή δύναμι να τούς άπαντήσθ :
— 'Ο κομήτης... μου κάνει μεγάλη τιμή !.. Εύχα...ριστέστε τον... έκ μέρους μου !..

ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ

Η ΔΙΑΣΗΜΕΣ ΚΑΛΛΟΝΕΣ

Εινε Ιστορικός βεβαιωμένο... λέει κάποιος γεροντός— ότι ή γυ...ναικες που διεφθίμωθησαν ως βαγιάλεσ καλλονές είχαν υπερβή... τά χρόνια τους, όταν βριβαποντούσαν στην άκμή της όμορφιάς ...τους.

— 'Η *Φραία 'Ελένη*, π.χ. τού Μενελάου, ήταν 40 έτων όταν τήν ...άπήγαγε ο τρελλά έρωτευμένος μαζί της Πάριος.

— 'Η *Δασπαία*, άγούητευσ τόν Περικλέα σε ήλικία 36 έτων.
'Αλλά κ' έπί 40 άκόμω έτη είχε τού κόμομο τις κατακήσεις.

— 'Η *Κλεοπάτρα*, είχε υπερβεί τά 30 χρόνια όταν ξετρέλλανε ...τόν Αντώνιο, ο όποιος τής έμεινε πιστός έπί δέκα συνεχή χρόνια, ...δηλαδή μέχρι τού θανάτου της περιπου.

— 'Η *Λιβία*, τέλος κατέκτησε τόν Αύγουστο σε ήλικία 83 έτων.

ΠΟΣΟ ΑΞΙΖΟΥΝ ΤΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Τά άριστουργήματα της τέχνης δεν εινε βέβαια εύκολο να έκπ...ηθούν σε έμπορική αξία. 'Ιδου ός τόσο μερικά ποσά που έδō...θησαν ως τώρα.

'Ενας πίναξ τού Ρέμπραντ τού όποιου ή γνησιότης δεν εινε και ...άπολότως εξακριβωμένη, πουλήθηκε έσγάτως στο Λονδίνω 1 1/2 ...εκατομμύριο χρυσών φράγκων !

— 'Ο «Κήπος τού 'Ερωτός» τού Ροϋμπενς, πουλήθηκε στη Μα...δρίτη άντι 800 χιλιάδων φράγκων !

— 'Η 'Εθνική Πινακοθήκη τού Λονδίνου άγόρασε 1,750,000 φρά...γκα μιά Παρθένο τού Ραφαήλ και 1,600,000 φράγκα τέσσερασ πί...νακασ τού Βελασκέξ !

— 'Ο δισεκατομμυριοχός βαρώνος Ρότσιλντ ...άγόρασε 1,275,000 φράγκα δυο εικόνες τού Γκναιμπορουγκ !

Δυο άλλοι πίνακασ τού Ρέμπραντ πουλήθη...καν 1,200,000 φράγκα. 'Η «Τρεις Χάριτες» ...τού Ραφαήλ έπουλήθηκαν 875,000 φράγκα.

Τό περιεργότερο άρ' όλα εινε ότι οι περι...σσότεροι άπο τούς καλλιτέχνας που άναφέραμε ...πέθαναν...στην ψόθα !

